

Нотаріат в Україні

У виданні розкрито загальнотеоретичні та практичні питання, що стосуються здійснення нотаріальної діяльності. Книга містить у собі ґрунтовний аналіз чинного законодавства про нотаріат, тлумачення багатьох термінів і понять, нові підходи до правозастосування. Автором висвітлено особливості вчинення усіх видів нотаріальних дій, розкрито різноманітні аспекти нотаріальної практики.

Книга може бути однаково корисною як для навчання майбутніх спеціалістів у галузі юриспруденції, так і для практикуючих юристів, та розрахована на нотаріусів, суддів, адвокатів, працівників органів юстиції, спеціалістів юридичних служб підприємств та організацій усіх форм власності, науковців, викладачів, аспірантів і студентів вищих навчальних закладів.

ДЕРЖАВНИЙ ПОДАТКОВИЙ УНІВЕРСИТЕТ

О. В. Коротюк

НОТАРІАТ В УКРАЇНІ

Навчальний посібник

Ірпінь,
2024

УДК 347.961(477)(075.8)

К68

*Рекомендовано до друку Вченою радою
Державного податкового університету
(протокол № 3 від 29.09.2022 року)*

Рецензенти:

Бобрик Володимир Іванович, доктор юридичних наук, старший науковий співробітник, завідувач лабораторії захисту суб'єктивних прав відділу проблем приватного права Науково-дослідного інституту приватного права і підприємництва імені академіка Ф. Г. Бурчака НАПрН України;

Рябченко Юрій Юрійович, доктор юридичних наук, професор, професор кафедри приватного права Державного податкового університету.

Автор:

Коротюк Оксана Вікторівна, доктор юридичних наук, приватний нотаріус Київського міського нотаріального округу.

Коротюк О. В.

К68 **Нотаріат в Україні : навч. посіб.** / О. В. Коротюк. – Ірпінь : Державний податковий університет. – ОВК, 2023. – 606 с.

ISBN 978-617-7931-38-5

У виданні розкрито загальнотеоретичні та практичні питання, що стосуються здійснення нотаріальної діяльності. Книга містить у собі ґрунтовний аналіз чинного законодавства про нотаріат, тлумачення багатьох термінів і понять, нові підходи до правозастосування. Автором висвітлено особливості вчинення усіх видів нотаріальних дій, розкрито різноманітні аспекти нотаріальної практики.

Книга може бути однаково корисною як для навчання майбутніх спеціалістів у галузі юриспруденції, так і для практикуючих юристів, та розрахована на нотаріусів, суддів, адвокатів, працівників органів юстиції, спеціалістів юридичних служб підприємств та організацій усіх форм власності, науковців, викладачів, аспірантів і студентів вищих навчальних закладів.

Усі права захищені.

Без письмового дозволу видавництва забороняється відтворення цієї книги повністю або частково будь-якими способами та в будь-якій формі, у тому числі в мережі Інтернет.

© Коротюк О. В., 2024

© ОВК, 2024

ISBN 978-617-7931-38-5

Зміст.

ПЕРЕДМОВА	8
Розділ I. НОТАРІАТ В УКРАЇНІ.	11
§1. Поняття, принципи і функції нотаріату.	11
§2. Державні і приватні нотаріуси. Права та обов'язки нотаріусів. Інші особи, які мають право на вчинення нотаріальних дій.	19
§3. Вимоги до посади нотаріуса.	37
§4. Нотаріальна таємниця.	51
§5. Професійна етика нотаріусів.	61
Питання для самоконтролю	70
Практичні завдання для письмового вирішення.....	71
Розділ II. ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ НОТАРІАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.	72
§1. Призначення на посаду державного нотаріуса. Реєстрація приватної нотаріальної діяльності.....	72
§2. Вимоги до робочого місця нотаріуса.	83
§3. Державний контроль за нотаріальною діяльністю.	87
§4. Підстави та порядок зупинення, припинення нотаріальної діяльності. Заміщення нотаріуса. Анулювання свідоцтва про право на зайняття нотаріальною діяльністю.	95
Питання для самоконтролю	130
Практичні завдання для письмового вирішення.....	130
Розділ III. ЗАГАЛЬНІ ПРАВИЛА ВЧИНЕННЯ НОТАРІАЛЬНИХ ДІЙ.	132
§1. Місце і строки вчинення нотаріальних дій.	132
§2. Обмеження у праві вчинення нотаріальних дій.....	137
§3. Установлення особи, яка звернулася за вчиненням нотаріальної дії.	143
§4. Визначення обсягу цивільної дієздатності фізичних осіб, перевірка цивільної правоздатності та дієздатності юридичних осіб, перевірка повноважень представника фізичної або юридичної особи.....	157
§5. Оплата нотаріальних дій.	175

§6. Відмова у вчиненні нотаріальної дії. Порядок оскарження відмови у вчиненні нотаріальної дії.....	179
§7. Вимоги до документів, що подаються для вчинення нотаріальної дії. Використання форм посвідчувальних написів і свідоцтв.	188
§8. Реєстрація нотаріальних дій.	193
<i>Питання для самоконтролю</i>	204
<i>Практичні завдання для письмового вирішення</i>	205
Розділ IV. ПОРЯДОК ПОСВІДЧЕННЯ ПРАВОЧИНІВ.	207
§1. Загальні правила посвідчення правочинів.	207
§2. Порядок посвідчення договорів.	223
§3. Накладення і зняття заборони відчуження нерухомого майна.....	242
§4. Порядок посвідчення довіреностей.	248
§5. Правила посвідчення заповітів.....	257
<i>Питання для самоконтролю</i>	281
<i>Практичні завдання для письмового вирішення</i>	283
Розділ V. ОФОРМЛЕННЯ СПАДКОВИХ ПРАВ.	284
§1. Відкриття спадкової справи і здійснення провадження по ній.	284
§2. Вжиття заходів до охорони спадкового майна.	298
§3. Видача свідоцтва про право на спадщину та свідоцтва про право власності на частку в спільному майні подружжя у разі смерті одного з подружжя.	317
<i>Питання для самоконтролю</i>	331
<i>Практичні завдання для письмового вирішення</i>	331
Розділ VI. ОПОДАТКУВАННЯ І ФІНАНСОВИЙ МОНІТОРИНГ.	333
§1. Обрахування нотаріусом податків при вчиненні операцій з нерухомим і рухомим майном.	333
§2. Виконання нотаріусом функцій суб'єкта первинного фінансового моніторингу.	351
§3. Оподаткування професійної діяльності нотаріуса. Оплата єдиного соціального внеску.	363
<i>Питання для самоконтролю</i>	371
<i>Практичні завдання для письмового вирішення</i>	372
Розділ VII. ПРИДБАННЯ МАЙНА З ПРИЛЮДНИХ ТОРГІВ.....	373
§1. Видача свідоцтва про придбання майна з прилюдних торгів (аукціонів).	373

Питання для самоконтролю	381
Практичні завдання для письмового вирішення.....	382
Розділ VIII. ПОСВІДЧЕННЯ ФАКТІВ.....	383
§1. Посвідчення факту, що фізична особа є живою.	383
§2. Посвідчення факту перебування фізичної особи в певному місці.....	385
§3. Посвідчення часу пред'явлення документів.	385
Питання для самоконтролю	386
Практичні завдання для письмового вирішення.....	386
Розділ IX. ЗАСВІДЧЕННЯ ВІРНОСТІ КОПІЙ ДОКУМЕНТІВ І ВИПИСОК З НИХ. ЗАСВІДЧЕННЯ СПРАВЖНОСТІ ПІДПISУ І ВІРНОСТІ ПЕРЕКЛАДІВ ДОКУМЕНТІВ.....	388
§1. Засвідчення вірності копій (фотокопій) документів і виписок з них.	388
§2. Засвідчення справжності підпису на документах.....	399
§3. Засвідчення вірності перекладу документів з однієї мови на іншу.	404
Питання для самоконтролю	406
Практичні завдання для письмового вирішення.....	407
Розділ X. ВЧИНЕННЯ ВИКОНАВЧИХ НАПИСІВ.....	408
§1. Умови вчинення виконавчих написів.....	408
§2. Порядок вчинення виконавчих написів.	416
Питання для самоконтролю	427
Практичні завдання для письмового вирішення.....	427
Розділ XI. ВЧИНЕННЯ ПРОТЕСТІВ ВЕКСЕЛІВ.	428
§1. Порядок вчинення протестів векселів.	428
Питання для самоконтролю	442
Практичні завдання для письмового вирішення.....	443
Розділ XII. ВЧИНЕННЯ ІНШИХ НОТАРІАЛЬНИХ ДІЙ.....	444
§1. Видача дублікатів нотаріальних документів, що зберігаються у справах нотаріуса.	444
§2. Видача свідоцтва виконавцю заповіту.	448
§3. Передача заяв фізичних та юридичних осіб іншим фізичним та юридичним особам.	454
§4. Прийняття у депозит грошових сум та цінних паперів.....	457

§5. Прийняття на зберігання документів.....	468
§6. Вчинення морських протестів.....	470
<i>Питання для самоконтролю</i>	474
<i>Практичні завдання для письмового вирішення</i>	474
Розділ XIII. ЕЛЕКТРОННІ РЕЄСТРИ У НОТАРІАЛЬНІЙ ПРАКТИЦІ. НОТАРІУС ЯК ДЕРЖАВНИЙ РЕЄСТРАТОР.....	476
§1. Електронні реєстри у нотаріальній практиці.....	476
§2. Єдиний реєстр спеціальних бланків нотаріальних документів.....	478
§3. Єдиний реєстр довіреностей.....	482
§4. Державний реєстр обтяжень рухомого майна.....	487
§5. Спадковий реєстр.....	492
§6. Нотаріус як державний реєстратор речових прав на нерухоме майно.....	499
§7. Державний земельний кадастр у роботі нотаріуса.....	516
§8. Єдиний державний реєстр юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань.....	520
§9. Державний реєстр актів цивільного стану громадян.....	532
§10. Інші реєстри та бази даних.....	533
<i>Питання для самоконтролю</i>	537
<i>Практичні завдання для письмового вирішення</i>	538
Розділ XIV. НОТАРІАЛЬНЕ ДІЛОВОДСТВО. АРХІВ.....	540
§1. Нотаріальне діловодство. Складання і оформлення документів.....	540
§2. Номенклатура справ нотаріуса.....	548
§3. Формування архіву. Зберігання документів.....	549
<i>Питання для самоконтролю</i>	555
<i>Практичні завдання для письмового вирішення</i>	556
Розділ XV. ЗАСТОСУВАННЯ НОТАРІУСОМ ЗАКОНОДАВСТВА ІНОЗЕМНИХ ДЕРЖАВ. ПРИЙНЯТТЯ ДОКУМЕНТІВ, СКЛАДЕНИХ ЗА КОРДОНОМ.....	557
§1. Застосування нотаріусом законодавства іноземних держав.....	557
§2. Прийняття нотаріусом документів, складених за кордоном.....	560
§3. Зносини нотаріуса з іноземними органами юстиції. Забезпечення доказів і міжнародні договори.....	576
<i>Питання для самоконтролю</i>	579

<i>Практичні завдання для письмового вирішення.....</i>	<i>580</i>
<i>Розділ XVI. ЮРИДИЧНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ НОТАРІУСА.</i>	<i>581</i>
§1. Цивільно-правова та дисциплінарна відповідальність нотаріуса.....	581
§2. Відповідальність нотаріуса за вчинення адміністративних правопорушень.	590
§3. Нотаріус як спеціальний суб'єкт злочинів.	592
<i>Питання для самоконтролю</i>	<i>596</i>
<i>Практичні завдання для письмового вирішення.....</i>	<i>596</i>
<i>Додаток А. Задачі для контролю.....</i>	<i>598</i>
<i>Додаток Б. Тестові завдання для контролю.</i>	<i>600</i>

Науково-практичне видання

Рецензенти:

Бобрик Володимир Іванович, доктор юридичних наук, старший науковий співробітник, завідувач лабораторії захисту суб'єктивних прав відділу проблем приватного права Науково-дослідного інституту приватного права і підприємництва імені академіка Ф. Г. Бурчака НАПрН України;

Рябченко Юрій Юрійович, доктор юридичних наук, професор, професор кафедри приватного права Державного податкового університету.

Коротюк Оксана Вікторівна,
доктор юридичних наук, приватний нотаріус Київського
міського нотаріального округу,

НОТАРІАТ В УКРАЇНІ

Навчальний посібник

Оригінал-макет виготовлено Видавництвом «ОВК».
Комп'ютерна верстка – Л. М. Менчинська

Підписано до друку 04.11.2023 р. Формат 60 x 90 1/16.
Папір газетний. Гарнітура Times.
Ум. друк. арк. 49,07. Обл.-вид. арк. 51,27.
Тираж 3000 прим. Зам. №16-11. Ціна договірна.

Видавництво «ОВК»
04212, м. Київ, вул. Зої Гайдай, буд. 5,
тел. 044-428-01-74, e-mail: office@owk.com.ua,
сайт: <http://owk.com.ua>
(Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до Державного реєстру видавців, виготівників і розповсюджувачів
видавничої продукції — серія ДК № 4570 від 17.06.2013 року)

Надруковано
на власних потужностях видавництва.
Типографія Видавництва «ОВК»:
04074, м. Київ, вул. Коноплянська, 16 Б.

Книги, які можуть вас зацікавити

Договори: зразки
нотаріальних
документів

Закон України “Про
нотаріат”

Заповіти: зразки
нотаріальних
документів

Нормативний помічник
нотаріуса 2025

Зразки заповнення
посвідчувальних
написів і свідоцтв
нотаріуса

Заяви: зразки
нотаріальних
документів

Перейти до галузі права
Нотаріальне право

Перейти на сайт →